

ŠIAULIŲ GEGUŽIŲ PROGIMNAZIJOS MOKINIŲ POZITYVAUS ELGESIO SKATINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių Gegužių progimnazijos (toliau – progimnazija) mokinių pozityvaus elgesio skatinimo tvarkos aprašas parengtas, atsižvelgiant į Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigų mokinių pozityvaus elgesio skatinimo rekomendacijas.

2. Mokinių pozityvaus elgesio skatinimo tvarkos aprašas reglamentuoja pozityvaus elgesio skatinimo principus, lygius, formas, priemones ir metodus.

3. Mokinių pozityvaus elgesio skatinimo tvarkos aprašo tikslas – apibrėžti mokinių pozityvaus elgesio skatinimo modelį, kuriant pozityvią mokymosi aplinką, skatinant tinkamą mokinių elgesį, padedant mokiniams įsitraukti į ugdymo(si) procesą ir patirti sėkmę.

4. Pozityvaus elgesio skatinimo tvarkos aprašas pagrįstas šiais principais:

4.1. BENDRUOMENIŠKUMO. Svarbu atpažinti ir skatinti visų bendruomenės narių (mokinių, jų tėvų (globėjų), pedagogų, darbuotojų) pozityvų elgesį.

4.2. INDIVIDUALIZAVIMO. Sprendimai, susiję su mokinio pozityvaus elgesio skatinimu, priimami atsižvelgiant į jo amžių, brandą, psichines ir fizines savybes, poreikius ir kitas svarbias aplinkybes.

4.3. PRIORITETIŠKUMO. Siekiant tinkamo mokinių elgesio svarbu teikti prioritetą pozityvioms elgesio skatinimo strategijoms. Naudojant pozityvias elgesio skatinimo strategijas mokinių elgesio pokyčius galima konstruoti veiksmingiau nei taikant drausminamąsias priemones.

4.4. SISTEMIŠKUMO IR MODELIAVIMO. Pedagogų pozityvaus elgesio raiška skatina dažnesnes mokinių tinkamo elgesio apraiškas.

5. Pozityvus elgesys – tai veiksmas, kuris atitinka socialinį, kultūrinį, situacinį ir fizinę aplinkos, kurioje jis vyksta, kontekstą. Tai elgesys, kuris kuria gerą atmosferą, padeda palaikyti sveikus, draugiškus, saugius santykius.

II SKYRIUS MOKINIŲ POZITYVAUS ELGESIO SKATINIMO MODELIS

6. Kuriant pozityvaus mokinių elgesio skatinimo priemones, vadovaujamosi trimis lygmenimis (1 priedas):

6.1. Progimnazijos lygmeniu;

6.2. Klasės/ grupės lygmeniu;

6.3. Individualiu lygmeniu.

7. Progimnazijos lygmens tikslas yra kurti bendrą progimnazijos bendruomenės mokinių pozityvaus elgesio skatinimo tvarką, remiantis progimnazijos vizija ir vertybėmis, formuoti pozityvų progimnazijos bendruomenės narių elgesį. Šiame lygmenyje kuriama bendra progimnazijos bendruomenės pozityvaus elgesio skatinimo (už tinkamą elgesį, mokyklos vertybių puoselėjimą, individualią pažangą, mokyklos vardo garsinimą, kilnius poelgius) tvarka (kaip dažnai bus apdovanojama, kokioje aplinkoje, koku lygiu – individualiu, klasės, progimnazijos), kuri mažina netinkamo elgesio apraiškas ir kuria saugią, pagarba grįstą mokymosi aplinką visiems ugdymo proceso dalyviams.

8. Klasės lygmens tikslas yra įgyvendinti pozityvaus elgesio skatinimo tvarką klasės/ grupės kontekste. Ji skirta grupinio pozityvaus elgesio, bendradarbiavimo, pagalbos vienas kitam, abipuse pagarba grįstų santykių kūrimui, įgalinant ir motyvuojant visą klasės bendruomenę veikti kartu siekiant pozityvaus elgesio.

9. Individualaus lygmens tikslas yra kurti pozityvaus elgesio skatinimo tvarką, teikiamą

individualiai mokiniui.

10. Mokytojas kuria pozityvius santykius su mokiniais ir taip prisideda prie mokinio pozityvaus elgesio mokymo ir skatinimo tvarkos įgyvendinimo progimnazijoje:

11. Mokytojas, pastebėjęs mokinio elgesio sunkumus, jį stabdo naudodamas pozityvias netinkamo mokinių elgesio stabdymo priemones (2 priedas):

11.1. Mokytojas kalbasi su mokiniu. Pokalbio metu aiškinasi susirūpinimą keliančio mokinio elgesio priežastis, tariasi dėl problemos sprendimo, numato skatinimo priemones ir/ ar nusiramino būdus (3 priedas).

11.2. Mokytojas konsultuojasi su progimnazijos švietimo pagalbos specialistu(-ais) dėl pokalbio su mokiniu vedimo eigos, galimų susitarimų problemai išspręsti, tinkamiausios skatinimo sistemos mokiniui.

11.3. Mokytojas kalbasi su mokinio tėvais (globėjais), aptaria galimus mokinio netinkamo elgesio įveikimo būdus, susitaria dėl jų įgyvendinimo ir mokinio skatinimo patyrus sėkmę.

11.4. Mokytojas, panaudojęs 11.1.–11.3. papunkčiuose nurodytas pozityvaus mokinio elgesio skatinimo formas ir priemones, bet nepasiekęs teigiamo rezultato, gali kreiptis pagalbos į kuruojantį vadovą, užpildydamas formą „Švietimo pagalbos ir poveikio priemonių mokiniui taikymo tvarka“ (4 priedas).

III SKYRIUS MOKINIŲ SKATINIMO FORMOS

12. Mokinių pozityvaus elgesio skatinimo formos:

12.1. Socialinės (žodinės, neverbalinės);

12.2. Siūlomos veiklos, atsižvelgiant į asmeninį interesą;

12.3. Paremtos sensorine sistema (vizualinės, taktilinės, auditorinės, gustatorinės, olfaktorinės, vestibuliarinės, proprioceptinės).

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Su progimnazijos mokinių pozityvaus elgesio skatinimo tvarkos aprašu mokinių tėvai (globėjai) supažindinami per tėvų susirinkimą, Tėvų tarybos susirinkimo metu, pozityvaus mokinių elgesio pavyzdžiai skelbiami progimnazijos internetinėje svetainėje, FB paskyroje.

14. Mokinių pozityvaus elgesio skatinimo tvarkos aprašo pakeitimai ir/ar papildymai tvirtinami progimnazijos direktoriaus įsakymu.

**ŠIAULIŲ GEGUŽIŲ PROGIMNAZIJOS
MOKINIŲ POZITYVAUS ELGESIO SKATINIMO PRIEMONĖS**

PROGIMNAZIJOS LYGMUO				
Skatinimo priemonė	Skatinimo kriterijus		Skatinimo dažnis	Atsakingas asmuo
Padėkos raštas	Už puikius ir labai gerus ugdymosi pasiekimus	TAMO klasės kokybės ataskaita	Mokslo metų pabaigoje	Pradinio ugdymo ir neformaliojo švietimo skyriaus vedėjas, pagrindinio ugdymo ir pagalbos mokiniui skyriaus vedėjas.
Elektroninio dienyno žinutė mokiniui ir jo tėvams/globėjams		TAMO klasės kokybės ataskaita	Pasibaigus I pusmečiui	Klasės vadovai.
ALUMNI premija	1-8 klasių mokiniams, kurie siekia aukštų ugdymosi tikslų, yra kilnūs, pripažįsta savanorystę, vidinio augimo svarbą.	Kandidatus premijai gauti siūlo mokyklos administracija, dalykų mokytojai, klasių vadovai.	Tradicinį renginį „Metų spindulys“, kuris vyksta kasmet gruodžio 13 d.	Direktorius.
Diplomas/ padėkos raštas	Už dalyvavimą olimpiadose (mokyklos, miesto etapai) (3–8 kl. mok.)	Olimpiados dalyvių rezultatų suvestinė. Laimėtojams – diplomai, dalyviams – padėkos raštai	Kartą metuose	Pradinio ugdymo ir neformaliojo švietimo skyriaus vedėjas, pagrindinio ugdymo ir pagalbos mokiniui skyriaus vedėjas. Dalykų mokytojai (3–8 kl.)
Padėkos raštas	Už lankomumą (nepraleido nei vienos pamokos) (1–4 kl.)	TAMO lankomumo ataskaita (jeigu praleido atstovaudamas mokyklą, skaitome, kad nepraleido)	Mokslo metų pabaigoje	Pradinio ugdymo ir neformaliojo švietimo skyriaus vedėjas, pagrindinio ugdymo ir pagalbos mokiniui skyriaus vedėjas.
Padėkos raštas	Už aktyvią socialinę-pilietinę veiklą.	TAMO socialinės pilietinės veiklos ataskaita	Mokslo metų pabaigoje	Direktorius.
Padėkos raštas	Už kilnų poelgį.	Informaciją pateikia dalykų mokytojai, klasės vadovai, administracija, kt. darbuotojai	Mokslo metų pabaigoje	Direktorius.

Padėkos raštas	Už mokyklos vardo garsinimą.	Konkursų, konferencijų, renginių suvestinė.	Mokyklos vardadienio šventė (05 13)	Pradinio ugdymo ir neformaliojo švietimo skyriaus vedėjas, pagrindinio ugdymo ir pagalbos mokiniui skyriaus vedėjas.
Padėkos raštas	Už dalyvavimą miesto / šalies olimpiadose, konkursuose (8 kl. mok.)	Informaciją pateikia dalykų mokytojai	Baigiant pagrindinio ugdymo pirmosios dalies programą	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui.
Mokyklos vardo premija	Kasmet skiriama vienam 8 klasių mokiniui už aukštus mokslo, meninės raiškos pasiekimus, aktyvią visuomeninę veiklą.	Kandidatus premijai gauti siūlo mokyklos administracija, dalykų mokytojai, klasių vadovai.	Baigiant pagrindinio ugdymo pirmosios dalies programą.	Direktorius.
Veiklų ambasadoriai	Renkami mokiniai iš 8 klasių, kurie atstovavo mokyklą įvairiuose renginiuose, garsino vardą.	Kandidatus premijai gauti siūlo mokyklos administracija, dalykų mokytojai, klasių vadovai.	Baigiant pagrindinio ugdymo pirmosios dalies programą.	Pagrindinio ugdymo ir pagalbos mokiniui skyriaus vedėjas
Padėkos renginys	Už dalyvavimą miesto/ šalies olimpiadose, konkursuose (1–8 kl. mok.).	Informaciją pateikia progimnazijos ir metodinių grupių vadovai	Kartą metuose	Direktorius
Padėkos raštas	Už asmeninės pažangos (dalykinės) augimą (8 kl. mok.).	Informaciją pateikia dalykų mokytojai	Baigiant pagrindinio ugdymo pirmosios dalies programą	Pagrindinio ugdymo ir pagalbos mokiniui skyriaus vedėjas.
Padėkos raštas	Už aktyvų knygų skaitymą progimnazijos bibliotekoje.	MOBIS programos ataskaitos	Mokyklos vardadienio šventė (05 13)	Bibliotekos vedėja.
Edukacinė išvyka / programa	Už asmeninę ūgtį (1–8 kl. mok.).	Pagal sutartus kriterijus, UK specialistų, klasių vadovų rekomendacijas.	1-2 kartus per metus	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, pradinio ugdymo ir neformaliojo švietimo skyriaus vedėjas, pagrindinio ugdymo ir pagalbos mokiniui skyriaus

				vedėjas.
	Už individualią mokinių pažangą (1–8 kl. mok.).	Informaciją pateikia dalykų mokytojai, klasių vadovai	1-2 kartus per metus	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, pradinio ugdymo ir neformaliojo švietimo skyriaus vedėjas, pagrindinio ugdymo ir pagalbos mokiniui skyriaus vedėjas.
Padėkos raštas	Mokinių šeimoms už paramą, pagalbą, dalyvavimą ugdymo procese, prasmingas iniciatyvas.	Klasių vadovų pateikta informacija.	Mokslo metų pabaigoje	Pradinio ugdymo ir neformaliojo švietimo skyriaus vedėjas, pagrindinio ugdymo ir vaiko gerovės skyriaus vedėjas.

KLASĖS / GRUPĖS LYGMUO

Padėka/ nominacija/ apdovanojimas	Už patirtas sėkmes mokykloje (1–8 kl.)	Pagal sutartus klasės bendruomenės kriterijus	Mokslo metų pabaigoje	Klasių vadovai.
	Už asmeninius pasiekimus (ne mokykloje) (1–8 kl.)	Svarūs mokinių asmeniniai pasiekimai (pvz. plaukimo, karate, sportinių šokių ir kitokių veiklų prizininkas)	Mokslo metų pabaigoje	Klasių vadovai.

INDIVIDUALUS LYGMUO

Elektroninio dienyno pagyrimas	Už individualią pažangą (1–8 kl.)	Pagal sutartus kriterijus	Pasibaigus I pusmečiui ir mokslo metų pabaigoje	Švietimo pagalbos specialistai
	Už dalykinės pažangos augimą (5–7 kl.)	TAMO pažangumo ataskaita	Pasibaigus I pusmečiui ir mokslo metų pabaigoje	Dalykų mokytojai
	Už pozityvų elgesį (1–8 kl.)	Pagal sutartus kriterijus	Operatyviai reaguojant	Mokytojai, klasių vadovai, švietimo pagalbos specialistai, progimnazijos vadovai.

POZITYVŪS NETINKAMO ELGESIO STABDYMO METODAI

Mokinio netinkamą elgesį galima stabdyti šiais metodais:

- Stabdymas žodžiu, išlaikant ramų toną (pvz. „Stop“);
 - Dėmesio nukreipimas (pvz. pakeisti pokalbio temą);
 - Staigus stimulo pakeitimas (pvz. daryti kažką netikėto, kas nukreiptų mokinių dėmesį);
 - Nukreipimas / peradresavimas (pvz. „Plėšyk popierius“);
 - Komunikacijos palengvinimas (pvz. paklausti: Ko tu nori? Kaip tau padėti? Parodyk man. Tu nori išeiti?);
 - Priminimas apie paskatinimą (jei vaikas bendradarbiauja ir turite susitarimą);
 - Nusiraminimo technikos (veikia tik tada, kai nėra pykčio piko);
 - Alternatyvios komunikacijos priemonių naudojimas;
 - Tikimybių žemėlapis ir kt.;
 - Socialinė istorija;
 - Video modelingas.
-

PROGIMNAZIJOJE TAIKOMŲ MOKINIAMS SKATINIMO PRIEMONIŲ PAVYZDŽIAI

Socialiniai paskatinimai
Žodiniai: žodinis pagyrimas, pozityvaus elgesio, kai tik jis pasireiškia, įvardinimas, žodinė padėka, grįžtamasis ryšys. Neverbaliniai gestai: (pvz.: duok penkis, pakeltas nykštys, rankos paspaudimas), veido išraiškos parodymas (pvz.: mirksėjimas, šypsena, galvos purtymas), garso efektai, sukuriami suaugusiojo (pvz.: dainavimas, švilpimas, juokas / kikenimas). Rašto: įrašas el. dienyne (pagyrimas, komentaras) mokiniui ir / ar jo tėvams (globėjams), SMS žinutė tėvams (globėjams), padėkos raštas ir kt.
Apdovanojimai
Kanceliarinės priemonės, vaizdo įrašai, knygos, karoliukai, lipdukai, balionai, disko kamuoliai ir kt.
Asmeniškai siūlomos veiklos
Interaktyvios veiklos, pagalba jaunesniems mokiniams, žaidimas su bendraamžiais, laikas pas pagalbos specialistą, bibliotekos laikas ir kt.
Priemonės, paremtos sensorine sistema
Vizualinės: piešimas, tapymas, skysčio laikmačiai, šviečiančios priemonės (lavos lempa, optinio pluošto lempa) ir kt. Taktilinės: apkabinimas, plojimas rankomis, teplojimas pirštais, putomis, žaidimas plastelinu, žaidimas kamuoliuku, sukami nerimui mažinti skirti žaislai, spaudžiami žaislai, terapinė plastilino masė, lankstūs žaislai, kinetinis smėlis, susukami žaislai, pirštinė, minkoma masė, smėlio dėžė / žaidimas su ryžiais / kruopomis, plaukų šukavimas ir kt. Auditorinės: triukšmo skleidėjai, lietaus lazda, lūpinė armonikėlė, švilpukas, barškutis, burbulinė plėvelė, užtrauktukai, metalinis sukamas vilkelis ant kieto paviršiaus ir kt. Gustatorinės (skonio): sveiki užkandžiai, vanduo. Olfaktorinės (uoslės): įvairūs kvapai. Vestibiuliarinės: nuspėjami / sutarti žaidimo / veiklos modeliai. Proprioceptinės (kūno judesio): svorio ir pasipriešinimo pojūčių suteikimas, kt.

